

10 FS 2008:2

Länsstyrelsen i Blekinge län Skyddsområde och skyddsföreskrifter för de kommunala grundvattentäkterna i Jämjö, Karlskrona kommun

Utkom från trycket
den 31 januari 2008

beslutad den 1 juni 2007, dnr 513-3245-06.

A. Inledande bestämmelser

Länsstyrelsen förklarar som vattenskyddsområde grundvattentäkterna i Jämjö belägna på fastigheterna Hammarby 1:47 och 1:48 samt Binga 9:74 i Karlskrona kommun. Skyddsområdet skall ha den omfattning som framgår av bifogad karta.

Detta beslut fattas med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken.

Huvudman för vattentäkten är Karlskrona kommuns Tekniska förvaltning, VA-avdelningen och länsstyrelsen i Blekinge län är tillsynsmyndighet.

Med stöd av 7 kapitlet 22 § miljöbalken meddelar länsstyrelsen att följande skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet till skydd för grundvattentillgången för Jämjö vattentäkter.

Syftet med föreskrifterna och dess tillämpning är att säkerställa att risk inte uppstår att vattentäktens vatten efter normalt reningsförfarande inte kan användas för dricksvattenförsörjning. Vattenskyddet regleras idag bl. a genom miljöbalken.

1. Tillämpningsområde

1.1 Vattenskyddsområdets indelning

Vattenskyddsområdet markeras på kartan, plansch 1.

Skyddsområdet är indelat i följande zoner:

- **Vattentäktszon**, omfattar ca 15x15 m runt uttagsbrunnarna, markerade B 7101, 7102, 9409, 9412 samt reservvattentäkt B 6401,
- **Sekundär skyddszon**,

- **Ytvattendrag i sekundär skyddszon**, omfattar 50 meter på ömse sidor om Hammarbyån med tillflöden.

1.2 Skyddsföreskriftens tillämpning

1.2.1 Bestämmelsernas räckvidd

För vattentäktszonen gäller enbart bestämmelserna i avsnitt 2.

För hela den sekundära skyddszoneen gäller ”generella bestämmelser”.

Vid angivna ytvattendrag inom den sekundära skyddszoneen gäller dessutom ”särskilda bestämmelser vid ytvattendrag”.

Begreppen *kemiska produkter*, *kemiskt bekämpningsmedel* och *hantering* används i samma betydelse som i miljöbalken om inte annat anges.

B. Bestämmelser för vattenskyddsområdet

2. Vattentäktszon

Förbud

Inom vattentäktszoneen (brunnsområdena) får endast vattentäkt och därmed sammanhängande åtgärder bedrivas. Området runt brunnarna skall vara inhägnat eller i byggnad.

3. Kemiska produkter och andra skadliga ämnen för grundvattnet

3.1 Generella bestämmelser

3.1.1 Cisterner

Förbud

Nya underjordiska cisterner får inte installeras. Dispens kan medges av den kommunala tillsynsmyndigheten vid särskilda skäl. Detta gäller också för mobila cisterner.

Förbudet gäller inte för cisterner som placeras i källare.

Skyltning

Vid varje cistern för kemiska produkter skall det finnas en varningsskylt med upplysningen att cisternen ligger inom skyddsområde för grundvattentäkt.

Avveckling

Under markytan får cisterner som tagits ur bruk inte förekomma.

3.1.2 Stationära motorer och liknande anordningar

Placering och utrustning

Stationära förbränningsmotorer och liknande anordningar, som exempelvis traktor för drift av bevattningsanläggning, skall vara utrustade och placerade så att eventuellt läckage, spill eller dylikt snabbt kan upptäckas och förhindras.

3.1.3 Uppställning och tvätt av fordon och liknande verksamhet

Förbud

Fordon för transport av kemiska produkter får inte ställas upp inom skyddsområdeet.

Motorfordon, maskiner eller liknande anordningar som läcker petroleumprodukter i mer än oväsentlig omfattning, t.ex. på grund av skada, får inte ställas upp inom vattenskyddsområdet på grund av den risk de kan utgöra för vattentillgångens kvalitet.

Motorfordon, maskiner eller liknande anordningar får inte tvättas på platser där avrinning kan ske till dagvattenbrunn samt infiltreras direkt i marken, exempelvis gräsytor.

3.2 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

3.2.1 Kemiska bekämpningsmedel

Förbud

Inom 10 meter från vattendraget får kemiska bekämpningsmedel inte spridas eller på annat sätt hanteras.

Upp till 50 meter från vattendraget får kemiska bekämpningsmedel inte förvaras.

3.2.2 Petroleumprodukter

Förbud

Upp till 50 meter från vattendraget får petroleumprodukter inte hanteras utanför fordonet. Med hanteras avses lagring och återkommande påfyllnad av fordonstank.

4. Industriell verksamhet m.m.

4.1 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

4.1.1 Förbud

Ny tillstånds- eller anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet får inte etableras.

Den kommunala tillsynsmyndigheten kan vid särskilda skäl medge dispens från förbudet.

5. Lantbruk m.m.

5.1 Generella bestämmelser

5.1.1 Gödsel m.m.

Anmälningsplikt

Hantering av stallgödsel, djururin, ensilage, slam från reningsverk eller från industriell verksamhet skall anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten. Med hantering avses lagring och spridning.

Anmälan skall göras senast tre veckor innan hanteringen påbörjas. Anmälan får avse hela verksamheten som sådan, exempelvis att driva handelsträdgård, och behöver inte begränsas till hanteringen vid ett tillfälle, en växtsäsong eller liknande period.

5.2 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

5.2.1 Gödsel m.m.

Förbud

Inom 10 meter från vattendraget får inte stallgödsel, djururin och andra organiska gödselmedel förvaras eller spridas.

Från 10 meter upp till 50 meter från ytvattendrag får inte tillfällig lagring av stallgödsel, djururin och andra organiska gödselmedel (t.ex. inför spridning) överstiga 2 veckor.

Behållare för lagring av urin, gödsel och liknande får inte förekomma upp till 50 meter från ytvattendrag.

5.2.2 Skogsbruk

Förbud

Hyggesplöjning, maskinell markberedning eller liknande får inte förekomma.

Inom 10 meter från vattendraget får inte skogsplantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel jord- eller vattenslås. Inte heller får förpackningar för sådana plantor rengöras där.

6. Spillvatten och dagvatten

6.1 Generella bestämmelser

6.1.1 Avloppsanläggningar

Utformning

Hushållspillvatten samt mjölkrumsavlopp skall hanteras i anläggningar som godkänts av den kommunala tillsynsmyndigheten eller avledas till kommunens avloppsreningsverk.

Anmälningsplikt

Anläggning som ännu inte är godkänd, skall anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten för besiktning och bedömning.

Vattentäktens huvudman ges rätt att jämte den kommunala tillsynsmyndigheten besiktiga anläggningar inom skyddsområdet.

6.2 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

6.2.1 Avloppsanläggningar

Förbud

Upp till 50 meter från ytvattendrag får inte nya enskilda eller nya samfällda avloppsanläggningar anläggas.

Upp till 50 m från ytvattendrag får inte infiltration av avloppsvatten förekomma.

Anmälningsplikt

Befintlig anläggning upp till 50 m från ytvattendrag skall anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten för besiktning och bedömning.

7. Avfall, timmer, snö mm

7.1 Generella bestämmelser

7.1.1 Upplag m.m.

Förbud

Hushållsavfall, förorenat bygg- och rivningsavfall, träprodukter, bark, sopsand från vägar eller liknande, får inte deponeras eller grävas ner inom skyddsområdet. Upplag av avfallet får inte finnas mer än kort tid inför borttransport. Den kommunala tillsynsmyndigheten får medge dispens vid särskilda skäl.

Kompost från en- och tvåfamiljsfastigheter omfattas inte av förbudet.

Deponering av snö från trafikerade ytor får inte förekomma i större omfattning än vad som är nödvändigt för normal skötsel av vägarna inom området.

Anmälningsplikt och förbud

Bevattning av timmerupplag skall anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten. Endast slutna system godkänns.

Förbud

Upplag av timmer, bark, halm och liknande får endast förekomma för en avverkningssäsong. Detta gäller ej normala vedupplag.

Tryckimpregnerade träprodukter får inte lagras så att regnvatten kan sprida föroreningar till grundvattnet.

7.2 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

7.2.1 Upplag m.m.

Förbud

Bark- och timmerupplag får inte förekomma. Deponering av snö från trafikerade ytor, utöver normal snöröjning är förbjudet.

8. Tåktverksamhet, schakt- och anläggningsarbeten

8.1 Generella bestämmelser

8.1.1 Tåkt

Förbud

Nyetablering av berg-, grus- eller sandtåkt får inte förekomma.

Husbehovståkt får inte fortgå djupare än en (1) m över högsta grundvattennivån.

Hänsynskrav husbehovstäkter

Tillfartsvägar till husbehovstäkter skall så långt möjligt spärras av. Hantering av oljeprodukter kräver särskild försiktighet vid verksamheten och betryggande skyddsåtgärder skall vidtas så inte vattentillgången förorenas.

Brytningsområdet skall avdanas respektive efterbehandlas efterhand som arbetet i tåkten fortskrider.

8.1.2 Schaktning m.m.

Samrådspplikt

Inför större schaktningsarbeten, t ex i samband med väg- eller husbyggen eller andra omfattande anläggningsarbeten, skall samråd hållas i god tid, minst tre veckor innan arbetet inleds, med vattentåktens huvudman.

Inför dikningar och dikes- eller bäckrensningar skall samråd hållas i god tid

med vattentäktens huvudman. Detta gäller även underhåll som inte är prövningspliktigt enligt miljöbalken.

8.2 Särskilda bestämmelser vid ytvattendrag

Förbud

Upp till 50 meter från ytvattendrag får inte schaktningsarbete för bebyggelse förekomma. Förbudet gäller inte kompletteringsåtgärder till befintlig bebyggelse (dvs. komplementbyggnader, mindre tillbyggnader och underhållsåtgärder).

9. Energianläggningar

9.1 Generella bestämmelser

Förbud

Anläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten får inte anläggas utan tillstånd av den kommunala tillsynsmyndigheten.

Anmälningssplikt

Befintlig anläggning för utvinning av värme- eller kyla i mark, berggrund eller ytvatten som inte har beviljats tillstånd eller anmälts vid ikraftträdandet av denna föreskrift, skall anmälas till den kommunala tillsynsmyndigheten.

10. Vägar

10.1 Generella bestämmelser

Hänsynskrav

Uppsamling och annan hantering av dagvatten från väg skall ske på sådant sätt att vattentillgångens och vattnets kvalitet inte riskeras.

Samrådspplikt

Väghållare skall samråda med vattentäktens huvudman om utformningen av system för uppsamling av dagvatten från nya vägar. Vattentäktens huvudman skall informeras av väghållaren om hanteringen av dagvatten från väg vid befintliga vägar. Allmän väg skall där så behövs vara försedd med de skyddsanordningar som erfordras för vattenskyddet.

11. Samråd inför anmälan

Anmälan enligt dessa föreskrifter skall följa reglerna i miljöbalken om anmälan av miljöfarlig verksamhet, med följande tillägg.

Den som skall vidta åtgärd som är anmälningsspliktig enligt denna föreskrift skall, innan anmälan ges in till den kommunala tillsynsmyndigheten, samråda med vattentäktens huvudman. Samrådssvar skall lämnas skriftligen av vattentäktens huvudman och det skall bifogas anmälan.

Samråd skall hållas i god tid innan anmälan lämnas in, minst tre veckor före. Det innebär att samråd sker senast nio veckor innan den planerade åtgärden genomförs.

12. Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen meddela dispens från föreskrifterna ovan. Denna föreskrift ger även den kommunala

tillsynsmyndigheten rätt att medge dispens från vissa av förbuden. Dispens får endast ges om det är förenligt med föreskriftens syfte.

Länsstyrelsen skall vid prövningen höra den kommunala nämnd som skall fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Vattentäktens huvudman skall höras innan den kommunala nämnden, beslutar i frågor om dispens. Anmälan, ansökan om tillstånd och ansökan om dispens skall vara skriftlig. Medgiven dispens kan återkallas om de särskilda skälen inte kvarstår eller om ändring behövs av annan anledning för att skydda vattentäkten. Vattentäktens huvudman skall anmäla till den myndighet som medgett dispens, om sådana förhållanden uppstår.

13. Tillsyn, avgifter och straff

Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av ovan meddelade föreskrifter finns i miljöbalken (1998:808) m.fl. författningar. Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra ansvar enligt 29 kap. 8 § MB.

Bestämmelser om avgifter för prövning och tillsyn finns dels i miljöbalken m.fl. författningar, dels i taxa som antagits av kommunfullmäktige i Karlskrona kommun.

Allmänna bestämmelser och upplysningar

Ny lagstiftning samt övrig lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som ändrar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter. Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldighet att iakta vad som i övrigt föreskrivs i miljöbalken och i andra författningar.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS (1997:2) gäller bl.a. att yrkesmässig användning av bekämpningsmedel inom skyddsområde för vattentäkt inte får ske utan tillstånd av de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) finns bl.a. krav om att den som avser att hantera mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde skriftligen ska informera tillsynsmyndigheten om detta.

Hänsynsregler

I 2 kap miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärden eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet.

Tillsyn

När bestämmelserna i dessa föreskrifter hänvisar till den kommunala tillsynsmyndigheten, avses den eller de nämnder inom Karlskrona kommun som skall fullgöra kommunens tillsynsuppgifter enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet enligt miljöbalken och förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Kommunen kan emellertid begära hos länsstyrelsen om att överta tillsynen. Tillsynen över verksamheter som bedrivs inom det aktuella skyddsområdet utövas av miljö- och byggnadsnämnden.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4 § MB. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den förlust som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skyddsföreskrift.

Enligt 31 kap 13 § MB skall den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen väcka talan hos miljödomstolen. Sådan talan skall väckas inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft.

Uppsättning av skyltar, stängsel

Huvudmannen för vattentäkten ansvarar för att erforderliga informations- skyltar sätts upp inom skyddsområdet.

Vid Europavägens (E22) passage in i skyddsområdet skall finnas större informationsskyltar med svensk och internationell information om det skyddade vattnet.

För uppsättning av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområdet, inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndigheten enligt 43 § väglagen.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) och förordning (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten, tfn 112, kommunens nämnd för miljöfrågor och vattentäktens huvudman.

Lars Bengtsson

Helen Gårner